

Brüssel, 28. november 2019
(OR. en)

14347/19

SOC 761
EMPL 575
EDUC 460
JEUN 136
ECOFIN 1057

MÄRKUS

Saatja:	Tööhõivekomitee
Saaja:	Alaliste esindajate komitee
Teema:	Tööhõivekomitee ülevaade noortegarantii rakendamisest – põhisõnumid Kinnitamine

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele tööhõivekomitee (EMCO) põhisõnumid eespool nimetatud teemal.

Tööhõivekomitee noortegarantii rakendamise ülevaate riigipõhised järeldused on esitatud dokumendis 14347/19 ADD 1.

Noortegarantii kavade rakendamise tulemuste kokkuvõtte on esitatud dokumendis 14347/19 ADD 2.

Noortegarantii kavade järelevalvet puudutavad arvandmed on esitatud dokumendis 14347/19 ADD 3.

Alaliste esindajate komiteel palutakse soovitada nõukogul (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused ehk EPSCO) kiita tööhõivekomitee ülevaate noortegarantii rakendamise kohta oma 10. detsembri 2019. aasta istungil heaks.

Noortegarantiid käsitlevad põhisõnumid

Kui tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste (EPSCO) ministrid leppisid 2013. aastal kokku noortegarantii loomist käsitlevas nõukogu soovitusel, tehti tööhõivekomiteele ülesandeks teostada järelevalvet garantii rakendamise üle.

EPSCO nõukogu kinnitas 2016. ja uuesti 2018. aastal põhisõnumid, mille tööhõivekomitee oli oma järelevalvetegevuse alusel esitanud. Sõnumites märgiti ära liikmesriikide tugev pühendumine garantii rakendamisele ning see, et selline pühendumine peab jätkuma ka pikas perspektiivis. Toonitati, et olulised on tugevad partnerlussuhted liikmesriikidega ja et tähtsat rolli täidavad avalikud tööturuasutused. Varasemates põhisõnumites juhiti samuti tähelepanu lähenemisviisi muutumisele mitmes liikmesriigis, keskendudes rohkem täiendusõppele ja mitmeti ebasoodsas olukorras olevate noorte toetamisele. Paljudes liikmesriikides peetakse üheks peamiseks väljakutseks mittetöötavate ja mitteõppivate noorteni (NEET-noored) jõudmist, kuigi vähemal määral kehtib see ka nende riikide puhul, kes on välja töötanud tugevad stiimulid noorte registreerimiseks noortegarantii kasutamiseks. Lisaks rõhutati paljudes liikmesriikides, et noortegarantii rakendamiseks puudub üldine strateegia.

Tööhõivekomitee jätkas järelevalvet mitmepoolse järelevalve raames, keskendudes 2019. aasta oktoobris toimunud läbivaatamise käigus eelkõige praktikapakkumiste ja -programmide kvaliteedile. Käesolevates põhisõnumites tuginetakse selle läbivaatamise tulemustele (läbivaatamise riigispetsiifilised järeldused on toodud lisan). Käesoleva dokumendi lisan on esitatud ka 2018. aasta andmekogumist käsitlevad andmed iga riigi kohta eraldi ning neile eelneb kokkuvõtte põhitulemustest ELi tasandil.

Noortegarantii rakendamise 2019. aasta läbivaatamisele tuginevad horisontaalsed järeldused

Koos makromajanduslike väljavaadete paranemisega on paranemas ka noorte olukord tööturul, võimaldades liikmesriikidel keskenduda rohkem tööturu vajaduste käsitlemisele ja haavatavatele noortele. Noortegarantii rakendamine on liikmesriigiti, aga ka liikmesriikide sees piirkonniti erinev. Liikmesriigid võtsid meetmeid, et tõhustada varajast sekkumist ja teavitustegevust, integreerida noortele suunatud teenused ühte kohta, järgides ühtse kontaktpunkti põhist lähenemisviisi, või koordineerida teenuseid paremini ning kaasata tööandjaid ja luua partnerlusi kõigi peamiste sidusrühmadega, eelkõige atraktiivse ja hästitoimiva kutsehariduse ja -koolituse pakkumiseks. Nii ennetavad kui ka aktiveerimismeetmed on liikmesriikides noortegarantii osa. Liikmesriigid võtsid ka meetmeid praktika kvaliteedi parandamiseks. Aktiivsem koostöö toimub ka tööturuasutuste ja sotsiaalteenistuste vahel. Avalikud tööturuasutused on parandanud individuaalsete teenuste osutamist ja kohandanud neid rohkem tööturu vajadustele.

Läbivaatamine näitab, et noortegarantii raames rakendatud meetmed annavad tulemusi. Käsitlemist vajavad veel siiski NEET-noortele suunatud teavitusstrateegiate ja individuaalsete teenuste väljatöötamisega seotud probleemid. Enamikus liikmesriikides on madalama haridustasemega noortel kõige suurem oht jääda töötuks või muutuda NEET-nooreks. Seetõttu on paljud sekkumised suunatud ümber konkreetselt kõige haavatavamatele rühmadele, nagu vähese töökogemusega või töökogemuseeta noortele, rändaja taustaga noortele või tervisemurega või sotsiaalprobleemidega noortele, kellel on suur oht muutuda pikaajaliseks NEET-nooreks. Tööturust kõige kaugemal asuvate rühmade eripärade tõttu võib kõige keerukamatel juhtudel vaja minna pikemat ettevalmistusetappi.

Liikmesriigid on astunud samme noortegarantii pakkumiste tugevdamiseks, pakkudes individuaalset lähenemisviisi ja keskendudes mõnel juhul rohkem varajasele sekkumisele. On tehtud jõupingutusi, et julgustada noori alustama õpinguid haridus- või koolitussüsteemis või sinna naasma ning pakkuda neile asjakohast kutsenõustamist ja rohkem võimalusi töökohal õppimiseks ja töökogemuse omandamiseks. Täiendavaid jõupingutusi on vaja teha oskuste vajaduste hindamise ja oskuste prognoosimise täieliku potentsiaali ärakasutamiseks. Noortegarantii kavade edasi arendamisel võiks kaaluda ennetavamate lähenemisviiside toetamist, et vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist.

Mitu liikmesriiki on välja töötanud paljulubavad lähenemisviisid mittetöötavate **NEET-noorte** kindlakstegemiseks ja nendeni **jõudmiseks**, kasutades uuenduslikke kommunikatsiooni- ja teavitushandlaid (sotsiaalmeedia, mobiilsed nõustamisrühmad, tänavatöötajad, noorsootöötajad) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat, mis võimaldab ühendada erinevaid andmebaase NEET-noorte jälgimiseks ning kaardistada nende vajadusi ja teenuste kasutamist. Paljude liikmesriikide jaoks on aga isikuandmete kaitse normide järgimiseks sobivate lahenduste leidmine endiselt takistuseks nende püüdlustes jõuda paremini NEET-noorteni ja haavatavatesse rühmadesse kuuluvate inimesteni, kes vajavad individuaalseid teenuseid kõige rohkem. Hoolimata nendest jõupingutustest on selliste NEET-noorte või teatavate allrühmade (nt mitteaktiivsed või mitme takistusega silmitsi seisvad noored) osakaal, kelleni on noortegarantii vahendusel jõutud, mõnes liikmesriigis endiselt suhteliselt väike.

Enamikus liikmesriikides on noortegarantii kavandamisel ja elluviimisel olnud oluline koht tugevatel **partnerlustel** peamiste sidusrühmadega. Tõhustatud on koostööd noortegarantii rakendamise eest vastutavate riigiasutuste ja teenuseosutajate vahel ning eri valitsemistasandite vahel, kuid mõnel juhul saaks seda veelgi parandada. Integreeritud või koordineeritud teenuste osutamine, nt ühtse kontaktpunkti põhiste lähenemisviiside kujul, on suurenenud, kuid tööhõive, hariduse ja sotsiaalteenuste koordineerimisel on veel arenguruumi, et toetada eelkõige haavatavaid noori.

Mõnes liikmesriigis kasutatakse **individuaalseid tegevuskavasid**, mida regulaarselt ajakohastatakse. Mõned liikmesriigid tegelevad ka tööturu vajaduste hindamisega. Siiski tuleks jätkata jõupingutusi avalike tööturuasutuste tõhususe edasiseks parandamiseks, tagades piisava töötajate arvu ja suurendades nende suutlikkust pakkuda süstemaatiliselt personaalset ja individuaalset nõustamist ning meetmete kavandamist vastavalt tööotsijate erinevatele profiilidele.

Enamik liikmesriike käsitleb noortegarantii raames **pakkumiste kvaliteeti**. Mõned riigid leiavad, et kvaliteetsed on pakkumised, mis viivad töökohta saamiseni; teised panevad suuremat rõhku kvaliteetse õpipoisiõppe ja praktika tagamisele, et hoida ära haridussüsteemist varakult lahkumist ja soodustada haridustee jätkamist. Mõned liikmesriigid käsitlevad kvaliteetsena neid tööpakkumisi, mille puhul kestab töö vähemalt kuus kuud.

Praktikavõimalusi pakutakse nii noortegarantii osana kui ka laiemas aktiivse tööturupoliitika raamistikus. Praktikaraamistikud kipuvad ELi piires märkimisväärselt erinema ning paljudel juhtudel tuleb praktika kvaliteediraamistiku põhimõtete järgimist veel parandada.

Mõnes liikmesriigis võeti kasutusele **kutsehariduse ja -koolituse programmide sertifitseerimine**, et tagada nende kvaliteet noortegarantii raames. Mitmed avalikud tööturuasutused viivad läbi oma hindamisi, et tagada haridus- ja koolitusprogrammide kvaliteet ja tõhusus.

Teine läbivaatamise käigus tõstatatud küsimus on seotud noortegarantii meetmete ja programmide **kestlikkusega**, eelkõige nende sõltuvusega Euroopa Sotsiaalfondist ja nende jätkuvusega pärast praegust programmitöö perioodi. Paljudel juhtudel oleks vaja strateegilisemat lähenemisviisi, mis sõltuks vähem ühekordsetest meetmetest ja projektidest.

Aina enam ollakse teadlikud, kui oluline on tugev **järelevalve- ja hindamissüsteem**. Riigid peavad tõhustama oma jõupingutusi, et parandada oma suutlikkust jälgida noortegarantiist lahkuvate noorte olukorda ja koguda jätkuandmeid osaliste kohta pärast noortegarantiist lahkumist, et mõju paremini hinnata. Mõned liikmesriigid tegelevad selliste järelevalvesüsteemide loomisega, mis ühendavad erinevaid haldusandmeid, samas kui teistes riikides on andmekaitseküsimused seni lahendamata.

Liikmesriigid kasutavad võimalusi, mida pakuvad vastastikune õppimine liikmesriikide, komisjoni struktuurireformi tugiteenistuse ja rahvusvaheliste institutsioonide (sealhulgas OECD) vahel, et paremini mõista NEET-noorte olukorda ja meetmete tõhusust.
